

Årsredovisning 2020

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen

Organisationsnummer: 222000-1354



Fastställd i förbundsdirektionen 2021-03-25

Innehållsförteckning

1	Coronaåret 2020	4
2	Förvaltningsberättelse	5
2.1	Organisation och uppdrag	5
2.1.1	Förbundsdirektionen	5
2.2	Översikt över verksamhetens utveckling	6
2.3	Den kommunala koncernen	7
2.3.1	Privata utförare	7
2.4	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
2.4.1	Pensionsförpliktelser	8
2.5	Händelser av väsentlig betydelse	8
2.5.1	Corona	8
2.5.2	Förebyggande verksamhet	9
2.5.3	Utbildningar och information till medborgare	10
2.5.4	Rondering Kramfors	10
2.5.5	Räddsam Västernorrland	10
2.5.6	Räddningspersonal i beredskap (RIB)	11
2.5.7	Personalhandbok	11
2.5.8	Brand Kramforsskolan	11
2.5.9	Räddningstjänst	12
2.6	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	14
2.6.1	Ägaruppdrag	14
2.6.2	Fastställande av mål för god ekonomisk hushållning	14
2.6.3	Budgetarbete	14
2.6.4	Internkontroll	15
2.7	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	15
2.7.1	Uppföljning av verksamhetsmål	16
2.7.2	Kommentar verksamhetsmål	17
2.7.3	Uppföljning av finansiella mål	17
2.7.4	Kommentar finansiella mål	18
2.7.5	Budgetavvikelse	18
2.7.6	God ekonomisk hushållning	18
2.8	Balanskravsresultat	18
2.9	Väsentliga personalförhållanden	19

2.9.1	Sjukfrånvaro	21
2.9.2	Friskvård	22
2.9.3	Framtida personalutveckling	22
2.10	Förväntad utveckling och framtid	23
3	Drift- och investeringsredovisning	23
3.1	Driftredovisning	23
3.1.1	Intäkter	23
3.1.2	Kostnader	24
3.2	Investeringsredovisning	25
4	Resultaträkning	26
5	Balansräkning	26
6	Kassaflödesanalys	27
7	Noter	28
8	Redovisningsprinciper	31

1 Coronaåret 2020

Så har ännu ett år avslutats och det är dags att summera ett väldigt speciellt år för oss och för samhället i stort. Covid -19 har spridits över världen och påverkat hela världen på olika sätt. Inom förbundet har den pågående pandemin lett till att interna restriktioner och riktlinjer har införts, utöver de som beslutats från centralt håll. Stora delar av vår förebyggande och externa verksamhet har fått ställas in och pausas och regionen har beslutat att räddningstjänsten inte ska larmas ut på IVPA-larm (I Väntan På Ambulans) under pågående pandemi.

Samtidigt har verksamheten visat prov på fantastisk flexibilitet, där medarbetare snabbt har anpassat sig till nya arbetssätt och nya arbetsuppgifter. En del av personalen har även fått flytta sin kontorsplats till hemmet med allt vad det innebär och hela organisationen har nu fått lära sig att mötas på distans.

Ekonomiskt har vi klarat oss bra under 2020, främst på grund av vakanser inom organisationen. Pandemin har påverkat intäkterna något, men i övrigt har vi klarat av utmaningarna på ett bra sätt.

Under året har riksdagen beslutat om ändringar i Lagen om skydd mot olyckor, vilket har stor påverkan på vår verksamhet. En stor förändring är att det nu ställs krav på att alla räddningstjänster måste ha en viss nivå av övergripande ledning som kan hantera flera samtidiga händelser eller en stor komplex insats. Detta är krav som har mottagits väl av branschen och har lett till ett bredare samarbete mellan många räddningstjänster. Hos oss har räddningstjänsterna i Västernorrland under hela 2020 arbetat för att skapa en gemensam ledningsorganisation för operativ räddningstjänst, som kommer att tas i bruk under 2021. Diskussioner förs med Jämtland och resten av Norrland om att

samverka på ännu bredare front. En annan förändring i lagen är att det kommunala handlingsprogrammet behöver utformas på ett annorlunda sätt och bland annat beskriva räddningstjänstens förmåga på ett nytt sätt. Detta innebär ett stort kommande arbete under 2021, men kommer resultera i att det blir lättare att jämföra organisationer med varandra, allt för att skapa ett likvärdigt skydd, som lagen om skydd mot olyckor föreskriver. Räddningstjänsten kommer även behöva arbeta mer med civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap kommande år.

Räddningstjänsten arbetar för att skapa trygghet och säkerhet för alla som vistas i våra ägarkommuner. Under 2020 har vi hjälpt till lite extra i Kramfors centrum där personal har ronderat för att knyta kontakt med de som vistas där och hjälpa till att skapa en tryggare känsla. Ett bevis på medarbetarnas goda vilja att hjälpa till där det behövs.

Nu väntar ännu ett speciellt år, där vi förhoppningsvis kan lämna pandemin bakom oss och kliva in i en ljus och spännande framtid. För räddningstjänstens del krävs att vi utvecklar nya sätt att arbeta med att förebygga olyckor samtidigt som vi utvecklar vår operativa ledning och ska dessutom klara av att hantera mer och mer komplexa olyckor och naturfenomen. Ett digert men spännande jobb väntar oss!



Andreas Hoff
Förbundschef

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Organisation och uppdrag

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen (HKÅ) är ett kommunalförbund mellan Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet ska svara för den gemensamma verksamheten inom området skydd mot olyckor åt medlemskommunerna, i enlighet med vad som åligger var och en. Kommunalförbundet ska möjliggöra ökad effektivitet, säkerhet och slagkraft genom samordning av resurser under en gemensam ledning.

HKÅ leds av en förbundsledning och medlemskommunerna har i en förbundsordning reglerat uppdraget samt hur verksamheten ska styras.

Förbundet omfattar ett stort geografiskt område. Huvuddelen av verksamheten planeras och genomförs på de tre centralorterna Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Den externa verksamheten består av två avdelningar; process och produktion. Processavdelningens huvudansvar är det förebyggande arbetet med skydd mot olyckor. Produktionsavdelningen består av en heltidsorganisation samt en beredskapsorganisation och har som huvuduppgift att bedriva förebyggande arbete genom utbildning och information, öva inför samt upprätthålla beredskap och utföra räddningsinsatser.

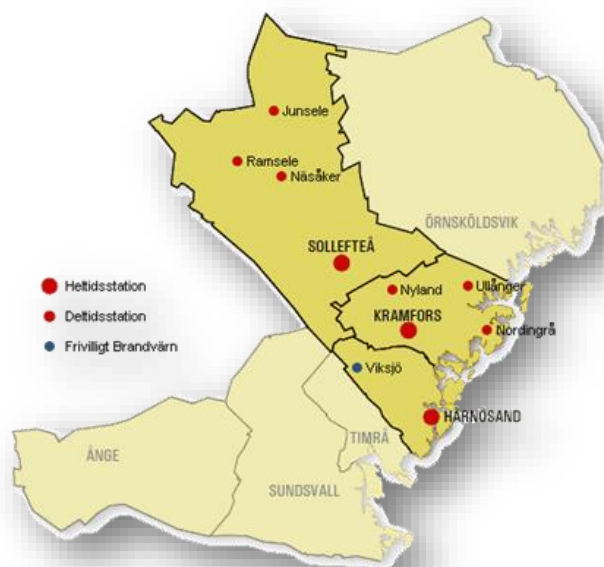


Bild 1: Förbundskarta

2.1.1 Förbundsledningen

Förbundet styrs av en politiskt sammansatt förbundsledning med ledamöter från förbundets samtliga tre medlemskommuner. Förbundsledningen har under 2020, tillsammans med berörda parter inom förbundet, sammanträtt fyra gånger. Förbundsledningens uppgift är att tillse att verksamheten bedrivs med de mål och riktlinjer som fullmäktige i respektive medlemskommun har beslutat om samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Tabell 1: Ledamöter i förbundsdirektionen

Medlemskommun	Ordinarie	Ersättare
Sollefteå	Åsa Sjödén (S) Markus Spjuth (V)	Morgan Nordin (S) Ingemar Jonsson (C)
Kramfors	Malin Svanholm (S) Ida Stafrin (C)	Karl-Johan Rahm (V) Matts Söderberg (L)
Härnösand	Lennart Mohlin (S) Anders Gäfvert (M)	Ingemar Wiklander (KD) Ingemar Ljunggren (M)

2.2 Översikt över verksamhetens utveckling

I tabellen nedan presenteras översiktligt verksamhetens utveckling över en femårsperiod.

Tabell 2: Nyckeltal verksamhetens utveckling

Nyckeltal	2020	2019	2018	2017	2016
Folkmängd förbundsområde	62 119	62 689	63 045	63 564	63 488
Verksamhetens intäkter (tkr)	6 530	7 370	17 359	8 010	6 224
Kommunbidrag (tkr)	81 763	79 924	78 588	76 745	74 272
Verksamhetens kostnader (tkr)	71 820	78 516	88 020	79 953	75 914
Avskrivningar (tkr)	12 707	3 513	3 710	3 240	3 217
Investeringar (tkr)	7 859	655	5 492	6 176	4 370
Årets resultat (tkr)	2 493	4 392	3 530	903	1 547
Soliditet* (%)	20	27	21	16	16
Självfinansieringsgrad** (%)	57	2757	-139	125	223
Antal anställda	221	217	223	206	226
varav kvinnor (%)	13	14	11	10	10

*Soliditet definieras som eget kapital dividerat med balansslutningen och anger hur stor andel av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. **Självfinansieringsgrad definieras som kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar och visar i vilken utsträckning verksamheten kunnat finansiera årets investeringar med pengar som uppstått i verksamheten.

2018 är det år som skiljer sig mest från övriga år avseende intäkter och kostnader. Detta beror på det stora antalet skogsbränder under 2018 som påverkade kostnaderna främst i form av helikopterkostnader samt ökade personalkostnader. De högre intäkterna 2018 beror på ersättningsarna från medlemskommunerna och staten för skogsbränderna om cirka 10,2 mnkr som bokfördes som en intäkt. Den låga självfinansieringsgraden 2018 beror på ett negativt kassaflöde som orsakades av att ersättningar för skogsbränderna först inkom under 2019.

2020 års resultat beror främst på vakanser inom organisationen. Avskrivningarna förefaller ha stigit kraftigt, vilket beror på att hyra nu redovisas som finansiell leasing under avskrivningar. Detta återspeglar sig på kostnaderna som har minskat i motsvarande grad sedan hyran för organisationens brandstationer har flyttats. Den höga investeringssumman beror på att ett höjdfordon som skulle ha anlänt 2019, bokfördes först 2020. Därav en låg investeringssumma 2019. Likaså har ett släckfordon som skulle ha inhandlats under 2020 fått försenad leverans till 2021.

2.3 Den kommunala koncernen

2.3.1 Privata utförare

Enlig 3 kap 4§ lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ska kommunen ansvara för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll. Hanteringen av detta regleras i avtal mellan förbundet och den skorstensfejarmästare som förestår respektive sotningsdistrikt. Sotningsdistrikten bedrivs av fyra privata utförare. Dessa utförare är Härnösands Sotningsdistrikt AB, Sollefteå Sotningsdistrikt AB, Ådalens Brandskydd och Sotning AB samt Kramfors Sotning och Ventilationssanering AB.

2.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I detta avsnitt redovisas förhållanden som är viktiga för förbundets ekonomiska ställning och som ej redovisas i resultat- och balansräkningen.

Tabell 3: Identifierade risker med påverkan på ekonomisk ställning

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
Kommunbidrag	Politiska beslut om minskade bidrag från medlemskommunerna kan få stora konsekvenser på verksamheten då intäkterna till cirka 90 % består av kommunbidragen.	<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuerlig dialog med medlemskommunerna i proaktivt syfte - Arbeta för att leva upp till de krav som medlemskommunerna ställer på verksamheten
Personal	Svårigheter att rekrytera och behålla personal kan leda till att planerad och nödvändig bemanning ej uppnås.	<ul style="list-style-type: none"> - Arbete med att stärka lönenivån inom förbundet, som idag ligger lågt i jämförelse med andra - Tillsvidareanställning av RiB-personal till heltidsstyrkan - Friskvårdsaktiviteter för samtliga anställda - Fortbildning för personalen
Pensionsskuld	Vid beräkning av pensionsskulden antas den genomsnittliga pensionsåldern vara 60 år. Om fler brandmän går i pension tidigare riskerar pensionsskulden att öka.	<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuerlig uppföljning av pensionsskulden - Korrigering av genomsnittsåldern för pension om nödvändigt

Förbundet är inte exponerat för finansiella risker såsom ränterisker, valutarisker och kreditrisker och kommer därför ej lämna några upplysningar om omfattning och hantering av dessa typer av risker.



Bild 2: Vila efter obligatorisk rökdykningsövning för RiB-personal

2.4.1 Pensionsförpliktelser

Tabellen nedan visar förbundets pensionsförpliktelser.

Tabell 4: Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelse (tkr)	2020	2019
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
a) Avsättningar inkl särskild löneskatt	33 985	35 574
b) Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	-	-
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	4 621	4 170
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-
Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	38 606	39 744
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde (tkr)	2020	2019
Totalt pensionsförsäkringskapital	5 605	4 930
a) Varav överskottsmedel	-	-
Totalt kapital, pensionsstiftelse	-	-
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel	5 605	4 930
Finansiering (tkr)	2020	2019
Återlånade medel	33 001	34 814
Konsolideringsgrad	14,5%	12,4%

Premier för avgiftsbestämda pensioner intjänade from 1998 redovisas det år som avgiften avser. Pensionsåtaganden före 1998 redovisas hos respektive medlemskommun.

2.5 Händelser av väsentlig betydelse

Nedan presenteras en översikt över de viktigaste aktiviteterna under året inom olycksförebyggande verksamhet, räddningstjänst, krisberedskap och den interna organisationen. I de fall händelserna har påverkat förbundets resultat och ekonomiska ställning ges upplysningar om detta under respektive avsnitt.

2.5.1 Corona

Corona har, för oss precis som för övriga samhället, haft en stor påverkan på verksamheten under 2020. Vi har inte kunnat bedriva extern och förebyggande verksamhet enligt plan pga. rådande restriktioner från staten. Den uttryckande delen av verksamheten har kunnat bedrivas under hela året, men med vidtagna försiktighetsåtgärder. Interna restriktioner har införts, som bland annat innebär hemmaarbete för de som kan och en hel del restriktioner för de som måste vara på plats. Regionen tog även beslut om att räddningstjänsterna i länet inte skulle larmas på IVPA (I Väntan På Ambulans) under pågående pandemi.

För att hantera situationen har HKÅ tillsammans med Medelpads räddningstjänstförbund upprättat en stab i syfte att omvärldsbevaka, tolka nationella restriktioner och applicera dessa i vårt arbete med avseende på rådande Coronasituation. Staben är uppdelad i två omgångar med representanter från båda förbunden. Vanliga frågor som staben arbetar med är interna restriktioner, personalärenden, gemensamma inköp av skyddsutrustning, risker med smittspridning och analys av hur framtiden kan komma att se ut.

Beslut som har tagits av den gemensamma staben är bland annat besöksförbud på stationerna (både för externa och ledig personal), förbud mot arbete i externa verksamheter, uppdrag ska föregås med riskbedömning med avseende på risken för smittspridning m.m. Staben ser regelbundet över våra interna restriktioner ifall lättnader eller skärpningar av restriktioner behöver göras utifrån spridningsrisken i samhället.

Båda räddningstjänstorganisationer har uppskattat att vi under dessa tider har som rutin att bilda en gemensam stab för att samla våra personalresurser och hjälpa varandra att undvika smittspridning inom organisationerna, sprida uppdaterad och relevant information till personalen eller allmänheten samt klara av andra utmaningar med anledning av pandemin.

Under året har räddningstjänsten på olika sätt stöttat kommunerna i deras hantering av pandemin, dels har organisationen varit representerad i krisledningen, dels har räddningstjänsten stöttat kommunerna med hantering av skyddsutrustning och handsprit.



Bild 3: Tack vare rådande omständigheter och restriktioner har vissa möten hållits utomhus. Här träff med stationsansvariga inom RIB-verksamheten.

2.5.2 Förebyggande verksamhet

Tillsyner i enlighet med *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)* och *Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)* utförs av förbundets processavdelning. Tillsynsmålet under 2020 var att minst 100 tillsyner skulle genomföras. Under året genomfördes 20 tillsyner och målet uppnåddes därmed inte. Anledningen till att endast 20 tillsyner genomfördes var att pandemin begränsade räddningstjänstens möjligheter att utföra tillsyner. Egna interna restriktioner för att undvika spridning av pandemin inom organisationen har gjort att tillsynsmålet inte uppnåddes. Detta har även påverkat intäkterna negativt med ca 300 tkr.

Fokus för årets tillsyner har varit flerbostadshus och gemensamhetsboenden. Vid de tillsyner som utfördes under året har bland annat brandskyddet kontrollerats samt att inventeringar av förmågan att genomföra effektiva räddningsinsatser har genomförts på tillsynsobjekten.

De vanligaste uppkomna bristerna vid tillsynerna har varit icke godkända utrymningsförhållanden, avsaknaden av funktionsdugligt automatiskt brandlarm samt systematik med avseende på egenkontroll av brandskyddet.

Eftersom pandemin har begränsat räddningstjänstens möjligheter att utföra tillsyner har avdelningen istället arbetat mer med rådgivning angående brandskydd. Bland annat har diskussioner förts med kommunerna om brandskydd i särskilt behovsprövade boenden i flerbostadshus. Avdelningen har med underlag från en rättsprocess från Klippans kommun förklarat problematiken kring utrymningsmöjligheterna för brukare med särskilt behovsprövning i vanliga flerbostadshus. Enligt dagens brandskyddskrav kan inte brukare förväntas kunna agera på ett självständigt sätt under utrymning och får inte räkna räddningstjänstens utrymningstegar eller hävare som alternativ utrymningsväg, vilket är vanligt för personer som bor i flerbostadshus. Efter dessa diskussioner med kommunerna har en process inletts med att kommunerna omprövar beslut om särskilt behovsprövning, samt utreder möjligheterna att finna andra boenden för brukare för att uppnå två av varandra oberoende utrymningsvägar.

Utöver tillsyner har även cirka 215 allmänna förebyggande ärenden handlagts under året, vilket är något mindre än föregående år. Med allmänna förebyggande åtgärder avses till exempel alkohol/serveringstillstånd, bygglovsärenden och tillståndsprövningar enligt LBE. Minskningen i antalet genomförda förebyggande ärenden kan nog även delvis förklaras av att pandemin har påverkat andra verksamheter och myndigheter.

2.5.3 Utbildningar och information till medborgare

Corona har starkt påverkat möjligheten för organisationen att bedriva utbildning och olika informationsinsatser. Trots det har förbundet under 2020 utbildat och informerat drygt 1 500 vuxna, barn och ungdomar inom områden som bland annat brandsäkerhet, HLR, heta arbeten och suicidprevention. Detta är klart under målet som låg på totalt 4 400 personer. Den minskade mängden har påverkat intäkterna negativt med knappt 300 tkr.

I början av året planerades verksamheten som vanligt och utbildningar för skolor och kommuner bokades upp. Under första kvartalet hann en del utbildningar inom olika kategorier genomföras, men sen började Coronapandemin sitt intåg och både vi och övriga verksamheter började dra in extern verksamhet och stänga arbetsplatser. Ett minde antal kurser har sedan dess kunnat bedrivas på ett Coronasäkert sätt, tex släckutbildning utomhus och där det gått att hålla avstånd.

Inför hösten påbörjades ny planering med främst skolan om kommande utbildningar, men verksamheten fick stänga ner igen och de bokningar som planerats fick ställas in både från räddningstjänstens sida samt på skolans önskemål. Under året har distansutbildning mot förskola testats. Framöver kan distansutbildning vara ett alternativ om samhället fortsätter att vara stängt, men vissa moment behöver utföras fysiskt i flertalet utbildningar.

2.5.4 Trygghetsskapande arbete i Kramfors

Under 2020 uppstod händelser i Kramfors centrum som gjorde att den upplevda tryggheten att vara ute på stan minskade bland allmänheten och handlarna. När allmänheten och handlarna väckte denna otrygghet till kommunen samlade kommunen flera olika förvaltningar och myndigheter för att diskutera vad händelserna kan bero på och vilka åtgärder samtliga kunde bidra med för att öka tryggheten igen.

Räddningstjänsten har efter mötena bidragit med att vistas i centrum under både dagtid och kvällstid på vardagar och helger för att öka tryggheten. Räddningstjänsten har bland annat närvarat vid bilträffar, i gallerior, matbutiker, runt skolor m.m.

Arbetet kommer att fortsätta under 2021 där räddningstjänsten kommer att erbjuda utökat stöd till kommunen för att förebygga liknande händelser i framtiden.

2.5.5 Räddsam Västernorrland

Arbetet som inleddes föregående år kring utökad samverkan kring operativ ledning inom länet har fortsatt under 2020. En lagändring har beslutats som gäller från och med 1 januari 2021 med en övergångsperiod på ett år, där räddningstjänsterna får större krav på sig att upprätta en robust, kompetent och uthållig ledning för operativ räddningstjänst. Organisationerna behöver bland annat bli bättre på att hantera flera samtidiga insatser samt mer komplexa händelser.

Räddningstjänsterna i länet har under året arbetat hårt för att formera en organisation som stärker organisationerna samt hitta en modell för finansiering av densamma. Ett förankringsarbete gentemot medarbetare och beslutsfattare har också genomförts under året. Beslut om införande kommer att tas i början av 2021 och den gemensamma organisationen förväntas tas i drift i halvårsskiftet 2021.

Parallellt sker ett arbete där Västernorrland och Jämtland i nästa steg kommer att ingå i en gemensam ledningsorganisation vid operativ räddningstjänst och diskussioner förs tillsammans med de sex nordligaste länen om former för att stötta varandra i framtiden.

2.5.6 Räddningspersonal i beredskap (RIB)

I maj stod den nya brandstationen i Nyland klar, där räddningstjänsten nu finns mer centralt i samhället. Den tidigare stationeringen på flygplatsen har i och med detta lämnats. En enklare invigning tillsammans med personalen från Nyland genomfördes, men planer finns på att anordna ett öppet hus för allmänheten när pandemin har passerat.

Under slutet av 2020 tillsattes även en arbetsgrupp som ska hjälpa till att arbeta med rekrytering av RIB-personal. En viktig del i deras arbete är även att undersöka vad HKÅ kan göra för att behålla befintlig personal och alltså minska personalomsättningen.

Under hösten genomfördes övningsdagar på Sandö för all RIB-personal med fokus på varma och kalla rökdykningsövningar. Dagarna genomfördes med vissa restriktioner och deltagandet var bra från de flesta stationerna.



Bild 4: Nya brandstationen i Nyland.

2.5.7 Personalhandbok

Under året har vi lanserat en ny personalhandbok som är tillgänglig för all personal i förbundet. Lanseringen är tänkt som en möjlighet för alla medarbetare att på ett smidigt och samlat sätt hitta korrekt information på frågor och funderingar som man har. Personalhandboken är uppbyggd utifrån ett antal kapitel som behandlar ämnen som anställning, arbetstid, lön och arbetsmiljö. Utöver detta finns kollektivavtal, alla våra styrande dokument samt föreskrifter (AFS) att läsa.

2.5.8 Brand Kramforsskolan

Den 16 augusti larmades räddningstjänsten till Kramforsskolan pga. att ett automatiskt brandlarm indikerat om brand i byggnaden. Kort efter framkomst konstaterades att det brann kraftig i en del av byggnaden. Flera stationer larmades till platsen och samarbetade under släckningsarbetet. Branden kunde hållas inom de begränsningslinjer som sattes under insatsen men brandskadorna blev trots det stora och kom att påverka skolans verksamhet under en lång period. Under arbetet spärrades området runt skolan och närliggande gator av för att säkerställa framkomlighet för räddningstjänstens enheter samt för att hålla allmänhet på behörigt avstånd.



Bild 5: Brand i Kramforsskolan, fotograf Erik Åmell, zooka.se

2.5.9 Räddningstjänst

Antal larm under 2020 uppgick till 1 119 st. vilket är ett lågt antal sett tillbaka i tid och minskning med 246 st. larm mot föregående år. Under våren, med start i mars månad, så minskade larmen under en kortare tid, där gissningsvis pandemin och de införda restriktionerna kan vara en bidragande orsak.

Härnösand, Kramfors samt Sollefteå kommun har minskat ungefär lika i antalet larm. Främsta orsaken till minskningen är *IVPA-larm* (I Väntan På Ambulans), som vi inte har åkt på sedan pandemins utbrott. Exempelvis så har Junsele varit på 23 st. larm 2020 mot 90 st. 2019.

I kategorin *Brand i byggnad* har det skett en minskning med 16 st. larm mot föregående år. Under året har tyvärr en person omkommit i samband med en brand. Ett antal bränder har uppkommit i obebodda byggnader, där det inte funnits någon naturlig brandorsak, vilket lett oss att tro att vissa av bränderna var anlagda. Inom Kramfors kommun har en person gripits och sedermera blivit dömd för brottet.

I kategorin *Brand ej i byggnad* ses en ökning av fordonsbränder, 82 st. 2020 jämfört med 52 st. 2019. Övergivna fordon står för merparten av dessa bränder och är misstänkt anlagda. För *Skog- och markbränder* var det ett normalt år med en liten ökning gentemot 2019. Tio av dessa skog- och mark bränder var av större omfattning, 1-25 ha till ytan. En brand på Stor-Älgsjöberget var den storleks- och personalmässigt största branden och varade i nästintill i två dygn, där vi fick assistans av två helikoptrar från MSB i släckningsarbetet.

Gällande *Trafikolyckor*, så var det inte ur räddningstjänstperspektiv några större eller komplicerade olyckor under året, de flesta var av normal karaktär. Under året har en person omkommit i trafikolycka.

Endast ett fåtal *Drunkningslarm* har inträffat under 2020. Bidragande orsak var troligtvis väderleken med det kalla badvattnet. I Kramfors kommun har en person omkommit i drunkning.

Händelse utan risk för skada minskar medans *Endast medlyssning, ej insats* ökar, vilket kan bero på att inre befäl gör en bättre bedömning av inkommande 112 samtal, där inre befäl anser att det inte finns något räddningsbehov.

Övriga uppdrag ligger på en normal nivå. Någon marginell ökning finns i inom kategorin där bl.a. *Annat uppdrag*, där vi tex hjälpt äldre personer som har ramlat i sitt hem och inte kommer upp från golvet och är utan hemtjänst. Inom *Begränsat läckage av drivmedel/olja* har en ökning skett, samtliga larm var av ringa omfattning. När det gäller *Hiss, risk för personskada* får räddningstjänsten ofta en förfrågan av hissjourpersonal som befinner sig på en annan ort om vi kan hjälpa dem med uppdraget.

Tabell 5: Räddningsinsatser per insatstyp

Insatstyp	2020	2019	2018	2017	2016
Brand i byggnad	79	95	106	168	123
Brand ej byggnad	165	124	229	142	163
Trafikolycka	179	187	156	220	210
Utsläpp av farligt ämne	2	4	21	31	24
Drunkning-/tillbud	5	5	8	12	5
Automatalarm, ej brand/gas	276	301	303	412	328
I väntan på ambulans	100	301	259	309	376
varav hjärtstoppslarm	16	12	-	-	-
Annan händelse utan risk för skada	110	148	101	-	-
Övriga uppdrag	203	218	182	169	229
Totalt	1119	1383	1365	1463	1458

Tabell 6: Räddningsinsatser per station

Insatser/ stationsområde	2020	2019	2018	2017	2016
Härnösand	427	497	439	466	454
Viksjö	19	27	17	28	42
Kramfors	261	293	305	353	297
Nyland	47	59	62	55	90
Ullånger	54	52	63	55	97
Nordingrå	33	39	36	43	39
Sollefteå	195	223	252	234	217
Näsåker	25	48	46	47	55
Junsele	23	90	86	106	104
Ramsele	35	55	59	76	63
Totalt	1119	1383	1365	1463	1458

Tabell 7: Andra insatser än räddningstjänst

Annat än räddningstj.	2020	2019
Medlyssning, ej insats	251	173
Inbrottslarm	21	32
Lyfthjälp till hemtjänst	54	42
Passning	137	125
Totalt	463	372

2.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

2.6.1 Ägaruppdrag

Av ägaruppdraget från medlemskommunerna framgår att HKÅ bland annat ska ansvara för räddningsinsatser, sotning och brandskyddskontroll, tillsyn enligt LBE och LSO, tillståndsprövningar samt att förbundet ska ha ett aktuellt handlingsprogram för räddningsinsatser och olycksförebyggande åtgärder.

I förbundsordningen framgår förbundsledningens ansvar och arbetsuppgifter vilket bland annat inkluderar att fastställa budget, handlingsprogrammet samt delårs- och årsredovisningen. Förbundsledningen ska även löpande avlämna rapporter över verksamheten till medlemskommunerna. Kommunfullmäktige beslutar om taxor för myndighetsutövning samt beslutar om ansvarsfrihet för förbundsledningen i dess helhet. Förbundet träffar medlemskommunerna årligen via ägarsamråd.

2.6.2 Fastställande av mål för god ekonomisk hushållning

Under varje mandatperiod antas ett fyraårigt handlingsprogram av förbundsledningen. I handlingsprogrammet pekas riktningen ut inför de kommande fyra åren. Med handlingsprogrammet som utgångspunkt tas sedan en verksamhetsplan fram för varje nytt verksamhetsår. I verksamhetsplanen beskrivs bland annat målen för god ekonomisk hushållning. Verksamhetsplanen antas av förbundsledningen, som därmed även fastställer det kommande årets mål för god ekonomisk hushållning. Den dagliga verksamheten beskrivs sedan i aktivitetsplaner.



2.6.3 Budgetarbete

Förbundet träffar medlemskommunerna i början av varje år för att diskutera inriktning och förutsättningar inför kommande års budget. Förslag till medlemsbidrag för det kommande året ska innan april månads utgång meddelas medlemskommunerna. Detaljbudgetarbetet pågår under hösten för att sedan antas av förbundsledningen i slutet av året.



Bild 6: Nytt ledningsfordon
inköpt 2020

2.6.4 Internkontroll

Förbundsregionen har ansvar för att en plan för internkontroll upprättas årligen. Internkontroll ska göras för att upptäcka och förebygga fel. Under 2020 har punkterna i Tabell 7 nedan kontrollerats.

Tabell 7: Uppföljning av intern kontroll

Kontroll av	Riskbedömning	Metod	Resultat
Att alla medarbetare inom heltidsorganisationen har erhållit/erbjudits medarbetarsamtal.	Alla medarbetare ska erbjudas medarbetarsamtal årligen för att diskutera sin arbetssituation och framtida utveckling. Det är av största vikt att medarbetarna får möjlighet att ta upp idéer, förväntningar och farhågor med sin chef. Det gynnar såväl organisationen som medarbetaren.	Görs genom att stämma av uppföljningen från respektive chef med listan över anställda i Daedalos.	Alla medarbetare inom heltidsorganisationen har erbjudits medarbetarsamtal.
Att aktivitetsplanerna internt följs upp varje tertiäl.	För att säkerställa att räddningstjänsten kontinuerligt arbetar mot verksamhetsmålen ska aktivitetsplanerna kontinuerligt följas upp och eventuella föreslagna åtgärder tas fram.	Görs genom att controller följer upp aktivitetsplanerna tillsammans med enhetscheferna minst varje tertiäl.	Enhetscheferna har under året ansvarat för att följa upp lokal aktivitetsplan. Då controller saknats stora delar av året har ingen sammanställning gjorts på samma sätt som tidigare.
Att samtlig räddningspersonal genomför de obligatoriska interna övningarna och att handlingsplaner tas fram för de personer som har missat en obligatorisk övning.	För att säkerställa att Räddningstjänsten är väl förberedd vid olyckor samt besitter nödvändig kompetens att genomföra räddningsinsatser är det av största vikt att övningsverksamheten dokumenteras och kontinuerligt följs upp.	Görs genom att övningsverksamheten följs upp minst varje tertiäl. Handlingsplaner ska tas fram för de personer som har missat en obligatorisk övning.	Alla övningar förs in i det verksamhetssystem som finns för ändamålet. Statistik finns för att summera total övningstid per medarbetare. Arbeta pågår för att säkerställa att varje moment/övning kan visas i statistiken.
Handläggningstid för ansökningar om tillstånd enligt lag om brandfarliga och explosiva varor.	Räddningstjänstens handläggningstid för tillståndsansökningar är tre månader från det att ansökan inkommit till förbundet. Om ansökningar glöms bort eller handläggningstiden tar för lång tid kan förbundet tappa förtroende som myndighet.	Handläggningstiden kontrolleras genom att jämföra tidpunkten för inkommen ansökan med beslut om tillstånd.	Vissa ärenden har krävt längre handläggningstid än tre månader. Anledningen till detta är att kompletteringar till ansökan har krävts.
Fakturering av handbrandsläckarservicen till förbundets medlemskommuner.	Räddningstjänsten får ta betalt för merkostnader i samband med den handbrandsläckarservicen som utförs åt förbundets medlemskommuner. Risken finns att förbundet förlorar intäkter om faktureringen ej sker på ett korrekt sätt.	Görs genom att antalet utförda kontroller av brandredskap överensstämmer med fakturerat belopp.	Handbrandsläckarna har fakturerats kommunerna. Priset inkluderar ej frakt som räddningstjänsten betalar för. Priserna kommer att uppdateras 2021 för att ge full kostnadstäckning.

2.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Förbundet har en övergripande verksamhetsplan för 2020 som utgår från handlingsprogrammet för skydd mot olyckor. Fokusområden i gällande handlingsprogram är barn och unga, arbetet med förebyggande av bränder samt bibehållandet av en god utryckningsorganisation.

Verksamhetsplanen innehåller sju mål - fyra verksamhetsmål och tre finansiella mål - som ska borga för en god ekonomisk hushållning. Efter 2020 kan vi konstatera att fyra av de sju målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

2.7.1 Uppföljning av verksamhetsmål

Mål

Under 2020 ska 100 % av inkommande larm som definieras som räddningstjänst rendera en insats.

Studerar enbart de larm som definierats som *räddningstjänst* har organisationen under året haft resurser tillgängliga för att kunna åka på samtliga insatser (1 119 st.) som inkommit till SOS. Antalet insatser är lägre i jämförelse med föregående år.

Målet anses uppfyllt.

(I samband med att Coronapandemin startade tog Region Västernorrland beslut om att räddningstjänsten inte skulle larmas på IVPA-larm, vilket lett till minskat antal larm med ca 200 st. IVPA är i grunden ett vård- och inte ett räddningstjänstupdrag.)

Mål

Minst 100 tillsyner ska utföras under året.

20 tillsyner enligt LSO och LBE är utförda. Anledningar till att målet ej uppfylldes är helt beroende på Coronasituationen i samhället som lett till att vi inte besökt externa verksamheter.

Målet anses inte uppfyllt.

Mål

Minst 1 800 personer ska utbildas under året.

Under 2020 utbildades totalt 685 vuxna i olika olycksförebyggande utbildningar.

Målet anses inte uppfyllt.

Mål

Under 2020 ska HKÅ träffa minst 2 600 barn och ungdomar.

Förbundet har under året träffat minst 858 barn och ungdomar i samband med utbildningar och informationstillfällen. Till detta tillkommer den rondering som utförts i Kramfors kommun.

Målet anses inte uppfyllt.

2.7.2 Kommentar verksamhetsmål

Under 2020 har enbart ett av de fyra verksamhetsmålen uppnåtts.

Antalet insatser under 2020 är lägre än 2019. Förbundet har haft resurser tillgängliga för att kunna åka på samtliga de händelser som definieras som räddningsinsats.

2020 var målet för antal tillsyner 100 st. Under året genomfördes enbart 20 st. vilket innebär att målet inte uppfylldes. Detta beror uteslutande på den situation som uppstått i samhället pga. Coronapandemin. Tidigt beslutades internt om att begränsa extern verksamhet för att minska risken att dra in smitta på arbetsplatsen. Till det kommer att flera verksamheter inte önskat besök och vi har då i samråd bestämt att skjuta på tillsynsbesöket till en senare tid.

De statliga och interna restriktionerna har även påverkat möjligheten att bedriva utbildning för vuxna och träffar med barn och ungdomar, vilket lett till att det antal som angetts i målen inte har varit möjliga att uppfylla.

2.7.3 Uppföljning av finansiella mål

Mål

Årets resultat ska uppgå till minst 0,01 % av omsättningen.

Årets resultat är ett överskott om cirka 2,5 mnkr.

Målet anses uppfyllt.

Mål

Årets avskrivningar ska inte överskrida budgeterad avskrivning.

Årets avskrivningar är cirka 400 tkr lägre än budgeterade avskrivningar (korrigerat för finansiell leasing).

Målet anses uppfyllt.

Mål

Årets investeringar ska göras med eget kapital.

Alla investeringar har skett med eget kapital.

Målet anses uppfyllt.

2.7.4 Kommentarer finansiella mål

De tre finansiella målen för 2020 är alla uppfyllda. Det ekonomiska resultatet är ett överskott på 2,5 mnkr, vilket överstiger det finansiella målet på 0,01 % (8,8 tkr). Överskottet beror till stor del på att kostnaderna för arbetskraft är 3,5 mnkr lägre än budgeterat. Detta är ett större överskott än prognosen i delårsredovisningen. Det beror dels på att rekrytering av nya medarbetare har tagit tid samt att intäkterna höll sig på en högre nivå än prognosticerat, mest beroende på intäkter från automatlarm.

En redovisningsteknisk åtgärd har gjorts, där hyror numer redovisas som *avskrivning-finansiell leasing* samt en del som *finansiella kostnader*. Detta var inte känt vid fastställande av budget, vilket gör att det är stora differenser mellan budget och prognos på slagen för hyra samt avskrivning och finansiella kostnader. Korrigeras det för detta följer både hyra och avskrivningar planen.

Samtliga investeringar sker med egna medel, dvs. utan upptagande av lån.

2.7.5 Budgetavvikelse

Årets resultat överstiger det budgeterade resultatet med cirka 2,5 mnkr. Detta beror främst på att kostnaderna för arbetskraft är ca 3,5 mnkr lägre än budgeterat samtidigt som även intäkterna är lägre (600 tkr). Att kostnaderna för arbetskraft är lägre beror till stor del på vakanser inom organisationen som inte har tillsatts som planerat. Under året har dock nyanställningar gjorts och i ingången av 2021 återstår enbart en vakans. Även pensionskostnaderna är lägre (860 tkr) än budgeterat. Att intäkterna är lägre beror, som beskrivits ovan, på de Coronarestriktioner som införts och som kraftigt har påverkat möjligheten att bedriva extern verksamhet.

2.7.6 God ekonomisk hushållning

Verksamheten har uppfyllt fyra av de sju verksamhetsmålen som är formulerade utifrån god ekonomisk hushållning. Av de fyra uppfyllda målen gäller ett möjligheten att åka på räddningsinsats och de övriga tre är finansiella mål. De mål som inte nåts rör uteslutande förebyggande verksamhet som innebär möten med andra människor och som bedrivs främst i andra lokaler och mötesplatser än våra egna. Dessa aktiviteter har inte gått att genomföra pga. av beslutade restriktioner.

Med bara ett av tre verksamhetsmål uppfyllda är det svårt som organisation att vara nöjd. Detta beror dock på utomstående faktorer i form av en pandemi som inte räddningstjänsten själva haft möjlighet att påverka. Organisationen har ändå varit flexibel och lyckats ställa om verksamheten, samt upprätthålla förmågan att åka på operativa insatser under hela året. Ekonomin inom verksamheten är god och bedömningen är att verksamheten trots allt har levt upp till god ekonomisk hushållning.

2.8 Balanskravsresultat

På samma sätt som kommunerna står kommunalförbund under lagen om balanskrav. Målet som överenskommit med ägarkommunerna är att resultatet skall uppgå till + 0,01 % av omsättningen, vilket för 2020 innebär 8,8 tkr.

Balanskravsutredningen visar att balanskravet uppnås.

Tabell 8: Balanskravsresultat

Balanskravsresultat (tkr)	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Årets resultat enligt resultaträkningen	2 493	4 392	3 530
- Samtliga realisationsvinster	-	- 92	-
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
+/- Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	2 493	4 390	3 530
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-
+ Använda medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
= Balanskravsresultat	2 493	4 300	3 530

2.9 Väsentliga personalförhållanden

Inom Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen finns det totalt 221 personer anställda, varav 67 st. inom heltidsorganisationen (heltid brandmän samt internt stöd, ledning, brandinspektörer och brandingenjörer) och 154 st. inom beredskapsorganisationen. Av 221 anställda är 13 % kvinnor.

Tabell 9: Antal anställda inom förbundet

Samtliga anställda	2020-12-31			
	Fördelning kategori	Män	Kvinnor	Totalt
Heltid brandmän	48	4	52	24 %
Räddningspersonal i beredskap (RiB) och värn	135	19	154	70 %
Internt stöd och ledning (inkl. brandinspektörer och brandingenjörer)	9	6	15	6 %
Totalt	192	29	221	100 %

Antalet årsarbetare¹ inom heltidsorganisationen per 31 december 2020 är 66,5 heltidsanställda och genomsnittlig sysselsättningsgrad är vid samma tidpunkt 99,25 %.

Fördelning av personal inom heltidsorganisationen enligt nedan

- 1 Räddningschef
- 3 st. dagtid på internt stöd
- 1 krishanteringshandläggare
- 1 enhetschef
- 1 brandinspektör på dagtid
- 3 st. brandinspektör tillika inre befäl
- 2 st. brandinspektörer tillika enhetschefer och inre befäl
- 2 st. brandingenjörer tillika enhetschefer och inre befäl
- 12 st. styrkeledare
- 40 st. brandmän
- 1 vaktmästare

¹ Med årsarbetare menas summan av de anställdas sysselsättningsgrader, t.ex. 100 % sysselsättningsgrad motsvarar en årsarbetare och 75 % 0,75 årsarbetare.

Heltid, tillsvidareanställda				2020-12-31
Åldersfördelning	Män	Kvinnor	Totalt	Andel (%)
20-29 år	10	2	12	17,9
30-39 år	18	5	23	34,3
40-49 år	13	2	15	22,4
50-59 år	12	1	13	19,4
60- år	4	0	4	6
Totalt	57	10	67	100

RiB, tillsvidareanställda				2020-12-31
Åldersfördelning	Män	Kvinnor	Totalt	Andel (%)
20-29 år	12	4	16	10,4
30-39 år	41	8	49	31,8
40-49 år	30	4	34	22,1
50-59 år	32	1	33	21,4
60- år	20	2	22	14,3
Totalt	135	19	154	100

Samtliga anställda				2020-12-31
Fördelning kategori	Män	Kvinnor	Totalt	Andel (%)
Heltid brandmän, tillsvidareanställda	48	4	53	24%
Deltidsstyrkor (RiB) och värn	135	19	154	70%
Internt stöd och ledning m.fl.	9	6	15	6%
Totalt	192	29	221	100%

Heltid, tillsvidareanställda				2020-12-31
Totalt arbetad tid i timmar	Män	Kvinnor	Totalt	Andel (%)
≤ 29 år	13 040	4 303	17 343	19%
30-49 år	63 268	13 154	76 422	56%
≥ 50 år	32 566	2 036	34 602	25%
Totalt	108 874	19 493	128 367	

RiB, tillsvidareanställda				2020-12-31
Totalt arbetad tid i timmar	Män	Kvinnor	Totalt	Andel (%)
≤ 29 år	9 551	978	10 529	11%
30-49 år	6 331	0	6 331	61%
≥ 50 år	1 868	978	2 846	27%
Totalt	17 750	1 956	19 706	

Tabell 10: Åldersfördelning

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har under året rekryterat enhetschef till Härnösand, fyra heltidsbrandmän varav tre stycken går till februari 2021 på en provanställning som därefter övergår till en tillsvidareanställning. Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har även under året rekryterat en brandingenjör samt en brandsinspektör som påbörjar sin tjänst i januari 2021. Två brandsinspektörer har under året gått i pension. Under 2020 slutade tre brandmän på egen begäran sina tjänster.

2.9.1 Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har ökat i jämförelse med tidigare år, mycket beroende på de rekommendationer som kommit till följd av pandemin, vilket innebär att medarbetare ska stanna hemma vid minsta symtom på sjukdom. Långtidssjukskrivningarna i förhållande till den totala sjukfrånvaron har sjunkit en del sedan föregående år. Under 2020 har vi inom heltidsorganisationen haft fem långtidssjukskrivningar och inom RiB-organisationen åtta stycken.

Tabell 11: Sjukfrånvaro samtliga anställda

Samtliga anställda				
Sjukfrånvaro	2020	2019	2018	2017
De anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid (tim)	153 287	160 294	160 262	164 523
Total sjukfrånvaro av sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	4,0%	2,4%	4,2%	4,1%
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till total sjukfrånvaro i timmar (%)	49,2%	92,0%	29,5%	37,2%
Summa sjukfrånvaro för kvinnor av sammanlagd ordinarie arbetstid för kvinnor i timmar (%)	3,5%	3,1%	6,5%	6,1%
Summa sjukfrånvaro för män av sammanlagd ordinarie arbetstid för män i timmar (%)	4,1%	2,3%	3,9%	3,8%
Summa sjukfrånvaro för personal under 29 år av sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 29 år eller yngre i timmar (%)	4,7%	0,2%	7,3%	1,4%
Summa sjukfrånvaro för personal 30-49 år av sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 30-49 år i timmar (%)	3,6%	2,4%	3,7%	3,6%
Summa sjukfrånvaro för personal 50 år eller äldre av sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 50 år eller äldre i timmar (%)	4,5%	4,2%	3,1%	6,6%

Tabell 12: Sjukfrånvaro per åldersgrupp heltidsorganisationen

Samtliga tillsvidareanställda				2020-12-31
Total sjukfrånvaro i timmar	Sjukfrånvaro	Arbetad tid	Sjukfrånvaro (%)	
≤ 29 år	1 374	29 246	5%	
30-49 år	3 113	85 866	4%	
≥ 50 år	1 705	38 175	4%	
Totalt	6 192	153 287	4%	

Samtliga tillsvidareanställda				2020-12-31
Total sjukfrånvaro i dagar	Antal kaldgr	Antal kaldgr>59	Antal kaldgr>59 av total (%)	
20-29 år	485	375	77%	
30-49 år	1046	249	24%	
≤ =50 år	1515	1059	70%	
Totalt	3046	1683	55%	

2.9.2 Friskvård

Alla brandmän i heltidsorganisationen får träna en timme per arbetspass (om tid finns) för att upprätthålla sin fysiska status. Det finns många olika möjligheter till varierad och god träning såsom rullband, roddmaskin, trappmaskin, styrketräningslokal med olika maskiner och lösa vikter. Det finns även en idrottssal där man kan spela innebandy, mjuktennis eller utöva andra träningspass.

Övrig dagtidspersonal får lägga ut en friskvårdstimme per arbetsvecka. I vår riktlinje för fysisk aktivitet står det att arbetsgivaren ser gärna att all personal, så även kontorspersonal varje år genomför rullbandstestet. Detta på grund av att arbetsgivaren värnar om personalens hälsa. Förbundet bekostar även simning en gång per vecka för all personal inom heltidsorganisationen.

Anställda i beredskapsorganisationen får årligen en friskvårdspeng där de kan köpa träningskort och/eller träningskor, de kan även på respektive RiB-station lägga ihop sina friskvårdspengar och köpa in gemensam gymutrustning.

All personal genomför varje år en hälsoundersökning. För personal i utryckningstjänst innebär det att varje år förnya sitt tjänstbarhetsintyg.



Bild 2: Rullbandstest som utförs årligen

2.9.3 Framtida personalutveckling

Rekryteringsbehovet av brandmän i beredskap är konstant. Det finns alltid några befintliga vakanser som måste fyllas upp samtidigt som det hela tiden sker en viss kontinuerlig avgång.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har under året rekryterat enhetschef till Härnösand, fyra heltidsbrandmän varav tre stycken går till februari 2021 på en provanställning som därefter övergår till en tillsvidareanställning. Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har även under året rekryterat en brandingenjör samt en brandinspektör som påbörjar sin tjänst i januari 2021. Två brandinspektörer har under året gått i pension. Under 2020 slutade tre brandmän på egen begäran sina tjänster.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har inom de kommande ett antal pensionsavgångar, de kan hanteras genom att i tid ha en god dialog mellan medarbetare och arbetsgivare. Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalens stora utmaning är att behålla befintlig personal.

Tabell 13: Pensionsavgångar samtlig personal

Samtliga anställda		
Pensionsavgångar från 58 år	Faktiska	Planerade
2021		5
2022		0
2023		2
2024		2
2025		1
2020	2	4

2.10 Förväntad utveckling och framtid

Ett arbete pågår gällande utökad samverkan mellan räddningstjänsterna i länet kring ledning av insatser. Krav finns även från staten, där det anses att den kommunala räddningstjänsten måste öka sin förmåga att skala upp ledningsorganisationen vid större insatser. Staten skjuter from 2021 till

45 mnkr till kommunerna för denna uppgift, men kostnaderna för förbundet kommer att öka mer än de tillskjutna medlen för att leva upp till statens krav. Förbundet får dock en förbättrad kvalitet och en utökad uthållighet genom att samverka med andra.

Förbundets tre ägarkommuner har, precis som de flesta kommuner i landet, utmaningar gällande ekonomin de kommande åren. Hur detta kommer att påverka förbundet är oklart, men klart är att insatserna och det förebyggande arbetet för räddningstjänsten inte minskar.

Det internationella säkerhetsläget har under senare år förändrats. Detta leder till att räddningstjänsten framöver kommer att få lägga en markant större del av resurserna på att arbeta med totalförsvaret och räddningstjänst under höjd beredskap.



Bild 8: HLR-övning med hjärtstartare

3 Drift- och investeringsredovisning

3.1 Driftredovisning

Årets resultat är + 2,5 mnkr.

3.1.1 Intäkter

Normalt utgörs 90 % av förbundets totala intäkter av medlemskommunernas bidrag. Resterande del av intäktssidan är avgifter i samband med myndighetsutövning, försäljning av olika tjänster som förbundet erbjuder samt ersättningar för automatlarm.

Intäkterna under året är cirka 600 tkr lägre än budgeterat, men ändå högre än den prognos som lades vid delårsbokslutet.

Den stora förklaringen till att intäkterna är lägre än budgeterat är coronaviruset och den situation som råder i samhället på grund av detta. Det har lett till att färre tillsyner har genomförts och efterfrågan på utbildning har varit lägre, dessutom har Regionen tagit beslut om att räddningstjänsten inte ska larmas på IVPA (I Väntan På Ambulans). Allt detta har påverkat intäkterna negativt med totalt ca 800 tkr jämfört med budget.

Intäkterna från automatlarm ligger kvar på samma nivå som föregående år, vilket dock är högre än budgeterat. Förbundet ser gärna en ökning av antalet automatlarmsobjekt, men har ett uttalat mål att de onödiga brandlarmen ska minska. Även i år står ett fåtal objekt för en stor del av dessa larm.

Under året har nattsköterskorna i Kramfors flyttat in på brandstationen och hyr två logement samt gemensamhetsytor. Detta har lett till en ökning av hyresintäkterna med 136 tkr jämfört med budget.

På grund av Coronapandemin har regeringen beslutat att arbetsgivare erhåller ersättning för sjuklönekostnader. Detta har gett ett tillskott på 125 tkr jämfört med budget.

En planerad försäljning av ett äldre höjdfordon var planerat att ske under året, men har inte genomförts. Detta påverkar intäkterna negativt med 290 tkr jämfört med budget. Anledningen till att försäljning inte har skett beror på att problem har uppstått med de nya fordonen och det gamla har då använts som ersättningsfordon.

3.1.2 Kostnader

Av förbundets totala kostnader står personalen för ca 70 %, såsom löner/arvoden, arbetsgivaravgifter och pensioner.

Under 2020 kan det konstateras att kostnaderna för lön och tillhörande sociala avgifter är 3,3 mnkr lägre jämfört med budget. Detta beror till stor del på att fyra tjänster på kontorssidan har varit vakanta under stora delar av året. Tre av dessa är nu tillsatta. En föräldraledighet som inte har vikariesatts har även bidragit till de minskade kostnaderna för arbetskraft.

Utryckningspersonalens särskilda avtalspension, R-SAP, tryggas genom pensionsavsättningar. Under förutsättning att en brandman har arbetat inom räddningstjänsten i minst 30 år, varav 25 år i utryckningstjänst, har denne rätt att gå i pension vid 58 års ålder. Kostnaden för R-SAP beräknas av förbundets pensionsadministratör KPA. I beräkningarna antas den genomsnittliga pensionsåldern



Bild 9: Övning under Sandödagarna för RIB-personal

vara 60 år då pensionsåldern historiskt har varit högre än 58 år. Pensionskostnaderna för 2020 är ca 860 tkr lägre än budgeterade kostnader för helåret och även lägre än prognosticerade kostnader i delårsbokslutet.

Sjuklönen överstiger budget med 670 tkr. Detta beror på de riktlinjer som har följt av Coronapandemin där personalen uppmanas stanna hemma vid minsta symtom.

Totalt kan ovanstående summeras ihop till att kostnaderna för arbetskraft har varit 3,5 mnkr lägre än budgeterat.

Gällande verksamhetskostnaderna för organisationen så kan enbart små avvikelser från budget konstateras. En minskning av resor har skett under året, vilket även det till stor del kan förklaras av Coronasituationen. I övrigt har kostnaderna för reparation och underhåll samt kostnaderna för larmtjänster ökat något.

En ändring i redovisningen har gjorts där hyror (9,1 mnkr) har budgeterats under kostnader, men redovisas numer som finansiell leasing inom avskrivningar (8,7 mnkr) samt under finansiella kostnader (560 tkr). Detta leder till en resultateffekt på – 170 tkr med det nya sättet att redovisa.

Avskrivningarna är 400 tkr lägre än budgeterat, vilket beror på att en del fordon har anlänt senare under året än planerat.

3.2 Investeringsredovisning

Leveranstiden av organisationens investeringar har de senaste åren blivit längre än planerat, vilket påverkar redovisningen nedan. 2019 året skulle ett höjdfordon ha levererats till Kramfors, men det levererades istället i början av 2020 vilket redovisas i tabellen nedan. Även upphandling av ett mindre lastfordon till Härnösand försenades under 2019 och har istället slutförts under 2020.

Ett släckfordon beställdes i början av 2020 och normal leveranstid har tidigare varit ca 8-10 månader. På grund av många beställningar har leverantören meddelat att leveranstiden nu istället är ca 18 månader och fordonet kommer därför inte att levereras förrän under hösten 2021. Investeringarna följer i övrigt planeringen enligt budget.

Tabell 14: Investeringsredovisning

Investeringstyp (tkr)	Utfall 2020	Budget 2020	Utfall 2019	Budget 2019
Höjdfordon	5 492		47	5 600
Släckbil		3 500	12	
Övriga fordon (4080, 4081, 3070)	1 894	1 600	91	750
Räddningsmateriel	410	300	456	600
Basutrustning fysisk träning	52			50
Övrigt	11		50	
Totalt	7 859	5 400	656	7 000

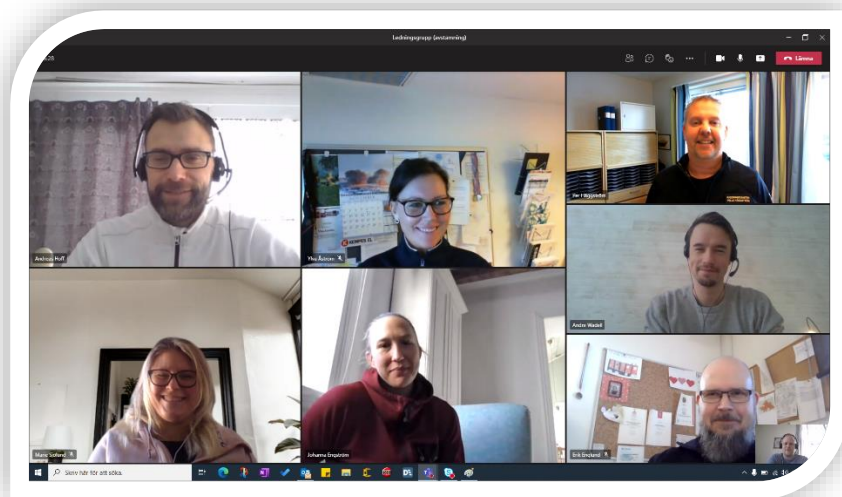


Bild 10: Många möten har fått ske på distans under 2020

4 Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Not	2020	2019	Budget 2020	Justerad budget 2020*
Verksamhetens intäkter	1	6 530	7 370	7 101	7 101
Verksamhetens kostnader	2	- 71 820	- 78 516	- 83 737	- 74 627
Avskrivningar	3	- 12 707	- 3 513	- 4 400	- 13 112
Verksamhetens nettokostnader		-77 997	-74 659	-81 036	-80 638
Medlemsbidrag	4	81 763	79 924	81 763	81 763
Verksamhetens resultat		3 766	5 265	727	1 125
Finansiella kostnader	5	- 1 273	- 873	- 717	- 1 283
Resultat efter finansiella poster		2 493	4 392	10	- 158
Årets resultat	6	2 493	4 392	10	- 158

(*Justerad med hänsyn till finansiell leasing, vilket innebär en minskning av hyreskostnader med 9 110 tkr, ökade avskrivningar med 8 712 tkr, ökad räntekostnad med 566 tkr samt en resultateffekt på – 168 tkr.)

5 Balansräkning

Balansräkning (tkr)	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
- Byggnader	7	34 212	0
- Maskiner och inventarier	8	22 320	18 455
Summa anläggningstillgångar		56 532	18 455
Omsättningstillgångar			
- Kortfristiga fordringar	9	46 017	46 501
Summa omsättningstillgångar		46 017	46 501
SUMMA TILLGÅNGAR		102 549	64 957
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	10	20 069	17 836
Avsättningar			
- Avsättningar för pensioner o likn. förpliktelser	11	30 057	31 248
Summa avsättningar		30 057	31 248
Skulder			
- Långfristiga skulder	12	25 984	-
- Kortfristiga skulder	13	26 439	15 873
Summa skulder		52 423	15 873
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		102 549	64 957
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		Inga	Inga

6 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys		
<i>Belopp i TSEK</i>	<i>2020-01-01 -2020-12-31</i>	<i>2019-01-01 -2019-12-31</i>
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	2 493	4 392
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.	2 972	1 800
	<u>5 465</u>	<u>6 192</u>
Betald skatt	–	–
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	<u>5 465</u>	<u>6 192</u>
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>		
Ökning(-)/Minskning(+) av förråd och varulager	–	–
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	-2 911	12 619
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	1 910	-727
Kassaflöde från den löpande verksamheten	<u>4 464</u>	<u>18 084</u>
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-7 859	-656
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	–	124
Kassaflöde från investeringsverksamheten	<u>-7 859</u>	<u>-532</u>
Årets kassaflöde	-3 395	17 552
Likvida medel vid årets början	40 253	22 701
Kursdifferens i likvida medel	–	–
Likvida medel vid årets slut	<u>36 858</u>	<u>40 253</u>

Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys		
<i>Belopp i TSEK</i>	<i>2020-01-01 -2020-12-31</i>	<i>2019-01-01 -2019-12-31</i>
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	3 995	3 513
Resultateffekt av finansiell leasing	168	–
Rearesultat försäljning av materiella anläggningstillgångar	–	-92
Återförda avsättningar till pensioner	-1 191	-1 621
	<u>2 972</u>	<u>1 800</u>

7 Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter	2020	2019
Försäljningsintäkter	6 317	7 080
Övriga försäljningsintäkter	213	290
	<u>88 293</u>	<u>87 294</u>
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Kostnader för arbetskraft	-59 936	-58 606
varav pensionskostnader	-5 288	-4 214
Lokal- och markhyror	-387	-9 183
Material	-578	-999
Övriga rörelsekostnader	-10 918	-9 728
	<u>-71 819</u>	<u>-78 516</u>
Not 3 Avskrivningar		
Byggnader	-8 712	
Maskiner och inventarier	-3 995	-3 513
	<u>-12 707</u>	<u>-3 513</u>
Not 4 Medlemsbidrag		
Härnösands kommun	25 085	24 521
Kramfors kommun	27 431	26 814
Sollefteå kommun	29 247	28 589
	<u>81 763</u>	<u>79 924</u>
Not 5 Finansiella kostnader		
Övriga räntekostnader	-28	-34
Räntekostnader finansiell leasing	-566	0
Finansiell kostnad på pensioner	-679	-839
	<u>-1 273</u>	<u>-873</u>
Not 6 Årets resultat		
Årets resultat enl resultaträkningen	2 493	4 392
Avgår jämförelsestörande intäkter		
Avgår realisationsvinster		
	<u>2 493</u>	<u>4 392</u>
Not 7 Byggnader (Finansiell leasing)		
Omklassificeringar	51 373	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	<u>51 373</u>	<u>0</u>
Årets avskrivningar	-8 712	-
Omklassificeringar	-8 449	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-17 161</u>	<u>0</u>
Utgående redovisat värde	<u>34 212</u>	<u>0</u>

Sammanställning av finansiella leasingavtal

Därav förfall inom 1 år	8 712	-
Därav förfall inom 2 - 5 år	24 446	-
Därav förfall senare än 5 år	1 054	-
	<u>34 212</u>	<u>-</u>

Not 8 Maskiner och inventarier

Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	63 964	63 540
Årets anskaffningar	7 859	655
Årets försäljningar/utrangeringar	-	-231
Omklassificeringar	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	<u>71 823</u>	<u>63 964</u>

Ingående ackumulerade avskrivningar	-45 509	-42 195
Årets avskrivningar	-3 995	-3 514
Årets försäljningar/utrangeringar	-	200
Omklassificeringar	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-49 504</u>	<u>-45 509</u>
Utgående redovisat värde	22 320	18 455

Not 9 Kortfristiga fordringar

Fordringar hos Kramfors kommun, koncernkonto	36 858	40 253
Kundfordringar	607	1 318
Interimsfordringar	3 549	2 013
Övriga kortfristiga fordringar	5 003	2 917
	<u>46 017</u>	<u>46 501</u>

Not 10 Eget kapital

Ingående eget kapital	17 836	13 444
Resultateffekt på grund av införande av finansiell leasing	-260	-
Årets resultat	2 493	4 392
	<u>20 069</u>	<u>17 836</u>

Not 11 Avsättning till pensioner

Specifikation - avsatt till pensioner

Särskild avtals/ålderspension	24 189	25 147
Löneskatteskuld	5 868	6 101
	<u>30 057</u>	<u>31 248</u>

Avsatt till pensioner

Ingående avsättning	31 248	32 869
Årets avsättning	1 877	1 226
varav:		
- Nyintjänad pension	1 192	380
- Ränte- och basbeloppsuppräknig	680	839
- Övrig post	5	7
Årets pensionsutbetalningar	-2 833	-2 531
Förändring av löneskatteskuld	-235	-316
	<u>30 057</u>	<u>31 248</u>

Totala pensionsåtaganden

Avsättningar	30 057	31 248
Ansvarsförbindelse	-	-
Kortfristig del av pensionsskuld	3 928	4 326
	<u>33 985</u>	<u>35 574</u>

Not 12 Långfristiga skulder

Finansiell leasingsskuld	25 984	-
	<u>25 984</u>	<u>0</u>

Sammanställning av finansiella leasingavtal

Därav förfall inom 1 år	8 656	-
Därav förfall inom 2 - 5 år	24 888	-
Därav förfall senare än 5 år	1 096	-
	<u>34 640</u>	<u>0</u>

Not 13 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	4 479	3 365
Finansiell leasingsskuld	8 656	-
Pensionsavsättningar	3 928	4 326
Interimsskulder	6 922	5 728
Skulder till staten	2 454	2 454
	<u>26 439</u>	<u>15 873</u>

8 Redovisningsprinciper

Förbundet följer lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt tillämpar rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Enstaka undantag från detta redovisas även i notapparaten.

Intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Personalkostnader

Förändring av semesterlöneskulld redovisas som en kostnad i verksamheten. Timlöner som är intjänade under augusti men utbetalas i september är upptagna som en kortfristig skuld i balansräkningen.

Periodiseringar

Inkomster och utgifter periodiseras enligt god redovisningssed, det innebär att inkomster och utgifter har bokförts på de perioder som de intjänats respektive förbrukats. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta

Jämförelsestörande poster

Om det finns jämförelsestörande poster redovisas de på separata rader i resultaträkningen under verksamhetens nettokostnader och specificeras i not till respektive post.

Som jämförelsestörande betraktas kostnader eller intäkter som är sällan förekommande och uppgår till ett väsentligt belopp

Extraordinära poster

Extraordinära poster redovisas enligt RKR R11 och innebär att posten dels saknar samband med den ordinarie verksamheten, utgör en engångshändelse samt uppgår till ett väsentligt belopp.

Extraordinära poster redovisas på separata rader i resultaträkningen och specificeras i not.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i förbundet är beräknade enligt RIPS07 i enlighet med rekommendationen RKR 17 "värdering av och upplysningar om pensionsförpliktelser".

Pensionskostnaderna baseras på uppgifter från pensionsbolaget KPA. Prognosen från KPA baseras på en genomsnittlig pensionsålder på 60 år.

Upplysningar vad gäller pensionsavsättningar lämnas i not till balansräkningen.

Under Eget kapital finns det medel avsatt för att möta framtida pensionsutbetalningar.

Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde.

Beloppsgränsen för mindre värde har satts till ett ½ basbelopp.

Planenliga avskrivningar har beräknats på objektens anskaffningsvärden. Avskrivningarna sker linjärt d.v.s. med belopp som är lika stora under objektets beräknade ekonomiska livslängd. Avskrivningarna påbörjas månaden efter att inventarier tagits i bruk.

Finansiell leasing, RKR R5

Räddningstjänsten klassificerar from år 2020 hyresavtal för verksamhetslokaler såsom varande finansiella leasingavtal. Finansiella leasingavtal föreligger då riskerna och fördelarna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt ligger på hyrestagaren (leasingtagaren). Resultateffekter av

den ändrade redovisningsprincipen som avser 2019 har korrigerats mot eget kapital under 2020.

Tillgångar som förhyrs enligt finansiellt leasingavtal redovisas som tillgång i den kommunala balansräkningen. Förpliktelsen att betala framtida hyres/ leasingavgifter redovisas som skuld.

De leasade tillgångarna avskrivs enligt plan, vilket motsvarar kvarvarande kontraktstid.

Hyresbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna. Amorteringstiden av skulden görs under samma tidsintervall som avskrivningsplanen för tillgången.

Huvudsakligen tillämpas följande linjära avskrivningstider.

Lätta fordon	6 år
Tunga fordon	12 år
Höjdfordon	15 år
Data & telefoni	3 år
Räddningsmaterial	5 år
Inventarier	5 år

Enligt rekommendationen RKR R4 "Materiella anläggningstillgångar" ska upplysningar om ackumulerade anskaffningsvärden lämnas i not. Förbundet följer inte denna rekommendation utan visar bara bokfört värde vid årets början.